

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо закриття кримінального провадження у зв'язку з втратою чинності законом, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) частину першу статті 84¹ Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25–26, ст. 131) викласти в такій редакції:

"1. Засуджений, стосовно якого під час відбування покарання у виді виправних робіт, арешту, обмеження волі, тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі уповноваженим органом прийнято рішення про його передачу для обміну як військовополоненого та який надав письмову згоду на проведення такого обміну, звільняється судом від відбування призначеного покарання";

2) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9–13, ст. 88):

пункт 5 частини першої статті 3 доповнити словами "клопотання про закриття кримінального провадження";

статтю 132 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"4. Ухвала слідчого судді або суду про застосування заходів забезпечення кримінального провадження припиняє свою дію після закінчення строку її дії, скасування запобіжного заходу, ухвалення виправдувального вироку чи закриття кримінального провадження в порядку, передбаченому цим Кодексом.

З моменту втрати чинності законом, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння, ухвала слідчого судді або суду про застосування заходів забезпечення, передбачених пунктами 3–4¹, 8, 9 частини другої статті 131 цього Кодексу, припиняє свою дію. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, передбачених пунктами 3–4¹, 6–9 частини другої статті 131 цього Кодексу, не допускається, якщо під час кримінального провадження втратив чинність закон, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння, крім випадків накладення арешту на майно з метою забезпечення збереження речових доказів".

У зв'язку з цим частини четверту – шосту вважати відповідно частинами п'ятою – сьомою;

частину сьому статті 176 в редакції Закону України від 16 серпня 2022 року № 2531–IX вважати частиною восьмою;

частину першу статті 219 після слів "звільнення особи від кримінальної відповідальності" доповнити словами "клопотанням про закриття кримінального провадження";

у статті 284:

у частині першій:

пункт 4 виключити;

доповнити пунктом 4¹ такого змісту:

"4¹) втратив чинність закон, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння";

частину другу доповнити пунктом 1² такого змісту:

"1²) з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої цієї статті, якщо підозрюваний, обвинувачений заперечує проти закриття за цією підставою";

у частині четвертій:

в абзаці другому цифру "4" замінити цифрами "4¹";

в абзаці третьому слова "крім випадку, передбаченого абзацом четвертим цієї частини" замінити словами "крім випадку, передбаченого абзацом четвертим або п'ятим цієї частини";

після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої цієї статті, здійснюється прокурором, якщо підозрюваний проти цього не заперечує. За відсутності згоди підозрюваного кримінальне провадження продовжується в загальному порядку, передбаченому цим Кодексом, з урахуванням особливостей, визначених главою 36¹ цього Кодексу".

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;

частину сьому доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"Ухвала про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої або пунктом 1² частини другої цієї статті, постановляється судом з урахуванням особливостей, визначених статтею 479² цього Кодексу";

у пункті 2 частини третьої статті 314 цифри "4–8" замінити цифрами "5–8";

пункт 1 частини другої статті 412 доповнити словами "крім випадків, коли провадження може бути закрито лише за згодою підозрюваного, обвинуваченого, який проти цього заперечував";

доповнити главою 36¹ такого змісту:

"Глава 36¹. Кримінальне провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність

Стаття 479¹. Особливості закінчення досудового розслідування

1. У разі якщо підозрюваний заперечує проти закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої статті 284 цього Кодексу, прокурор, визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для встановлення факту вчинення підозрюваним діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, зобов'язаний повідомити підозрюваному, його захиснику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Надання доступу до матеріалів здійснюється у порядку, передбаченому статтею 290 цього Кодексу.

2. У найкоротший строк після ознайомлення з матеріалами досудового розслідування прокурор звертається до суду з клопотанням про закриття кримінального провадження щодо підозрюваного з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої статті 284 цього Кодексу.

3. У клопотанні прокурора про закриття кримінального провадження зазначаються:

1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;

2) анкетні дані підозрюваного (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);

3) прізвище, ім'я, по батькові та займана посада прокурора;

4) фактичні обставини діяння та його правова кваліфікація із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, що була чинною на час його вчинення;

5) докази, що підтверджують факт вчинення особою діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність;

6) обставини, які свідчать, що кримінальне провадження підлягає закриттю у зв'язку з втратою чинності законом, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння;

7) розмір шкоди, завданої діянням підозрюваного, та відомості про її відшкодування;

8) дата та місце складення клопотання.

4. Одночасно з переданням клопотання про закриття кримінального провадження до суду прокурор зобов'язаний надати копію клопотання підозрюваному, його захиснику.

Стаття 479². Особливості судового провадження

1. Суд здійснює судове провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, у загальному порядку, передбаченому цим Кодексом, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. За відсутності згоди підозрюваного на закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої статті 284 цього Кодексу, та в разі, якщо судом встановлено вчинення ним діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, суд постановляє ухвалу про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 1² частини другої статті 284 цього Кодексу. Якщо судом не встановлено, що підозрюваним вчинено діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, суд постановляє ухвалу про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 1 або 2 частини першої статті 284 цього Кодексу.

3. Якщо під час здійснення судового провадження щодо провадження, яке надійшло до суду з обвинувальним актом, втратив чинність закон, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння, суд зупиняє судовий розгляд і запитує згоду обвинуваченого на закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 4¹ частини першої статті 284 цього Кодексу. Суд закриває кримінальне провадження на цій підставі, якщо обвинувачений проти цього не заперечує. За відсутності згоди обвинуваченого та в разі, якщо судом встановлено вчинення ним діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, суд постановляє ухвалу про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 1² частини другої статті 284 цього Кодексу. Якщо судом не встановлено, що обвинуваченим вчинено діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність, суд ухвалює виправдувальний вирок";

пункт 1 частини другої статті 539 після цифр "13¹" доповнити цифрами "13⁴".

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України

м. Київ

1 грудня 2022 року

№ 2810-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ